

Vanhusneuvosto 2021–2025

Muistio

6/2022

Lahden vanhusneuvosto

Aika: 14.6.2022 klo 10.00 - 12.02

Paikka: Fellmannia, kokoustila Opus, 2. krs (läsnäolo, teams)

Läsnä:

Inga-Maija Hyppölä	puheenjohtaja
Iida Hovi	varapuheenjohtaja, teams
Minna Heikkinen	jäsen, teams
Vesa Halme	jäsen
Kari Känkänen	jäsen
Seppo Häyrinen	jäsen, Lahden eläkkeensaajat ry
Pentti Vilmi	jäsen, Nastolan eläkkeensaajat ry
Leena Sorvali	jäsen, Lahden kansalliset seniorit ry
Kaija Koljonen	jäsen, Eläkeliiton Lahden yhdistys
Vuokko Kautto	jäsen, Lahden eläkeläiset ry
Kari Kempas	jäsen, Päijät-Hämeen muistiyhdistys ry
Marja Mikola	ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori
Maikki Suhonen	projektipäällikkö
Pia Nordberg	sihteeri

1 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi.

2 § Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat.

3 § Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Vanhusneuvosto 2021–2025

Edellisen kokouksen muistio 12.4.2022 hyväksyttiin.

Lisäksi hyväksyttiin Lahden kaupungin vammaisneuvoston, vanhusneuvoston ja nuorisovaltuuston yhteiskokouksen muistio 12.5.2022.

4 § Sidosryhmäkuulumiset ja vierailut

Jäsen Kaija Koljonen kertoi, että hän oli osallistunut teamsin välityksellä 25.5.2022 ympäristöministeriön koordinoimaan ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman työryhmän kokoukseen. Työryhmän puheenjohtajana toimii ympäristöministeriön Raija Hynynen, joka selosti työryhmän yhtenä tavoitteena olevan vanhusten mahdollisimman esteetön asuminen ja elinympäristö. Tulevaisuuden tavoitteena tulee olla, että hyvinvointialueet päättäisivät, miten alueella asutaan. Myös ARA (asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus) osallistuu työryhmän toimintaan ja jakaa myös työryhmän tavoittelemiin tarkoituksiin varoja. ARAn edustaja totesi kokouksessa, että vanhusneuvostojen tehtävänä on herätellä kuntia esteettömyyttä koskeviin korjausremontteihin.

Marja Mikola totesi, että Lahdessa toimii asuntoasiainkoordinaattori Helene Vanninen (helene.vanninen@lahti.fi), joka hoitaa nimenomaan tällaisia asioita. Tietoa asumisesta löytyy lahden nettisivuilta [Asuminen - Lahti](#).

Puheenjohtaja Inga-Maija Hyppölä totesi, että Lahden vanhusneuvosto on ainoa vanhusneuvosto työryhmässä ja siksi osallistuminen työryhmän toimintaan on erityisen tärkeää.

Puheenjohtaja Inga-Maija Hyppölä kertoi, että hän ja jäsen Kari Kempas olivat osallistuneet Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhteiskokoukseen, jossa käsiteltiin vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston toimintasäännön tekemistä. Seuraava kokous on 22.8.2022. Vanhusneuvoston toiminta on saanut paljon positiivista tukea mukaan lukien paikallisilta valtuutetuilta ja kansanedustajilta erityisesti hyvinvointialueiden muodostumisen vuoksi.

Vanhusneuvosto 2021–2025

Jäsen lida Hovi kertoi osallistuneensa Pete Lahti eli ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön työn verkoston kokoukseen, jonka aiheista hän nosti vanhusten parissa tehtävän ennalta ehkäisevää päihteiden vastaista työn ja miten tämä voisi näkyä vanhustenviikon ohjelmassa.

5 § Vanhus- ja vammaisneuvoston aloite: Neuvostojen puhe- ja läsnäolo-oikeus Lahden kaupungin päätöksentekuelimissä

Marja Mikola esitteli vanhus- ja vammaisneuvoston aloitteen uusimman version koskien neuvostojen puhe- ja läsnäolo-oikeutta kaupungin päätöksenteossa. Tekstiin on lisätty jäsenten ehdotuksia kuten varhainen vaikuttamismahdollisuus ja talousnäkökulma.

Puheenjohtaja Inga-Maija Hyppölä totesi, että on tärkeää, että vaikuttamiselimiä kohdellaan tasapuolisesti. Samat oikeudet tulisi olla kaikilla. Lahti on ikäystävällinen kaupunki ja tämä pitää näkyä vaikuttamisessa. Esimerkiksi Hollolassa on osallistumisoikeus ja se toimii hyvin.

Jäsen lida Hovi kertoi, että vanhusneuvoston pääsy valtuustoon ei mennyt aiemmin läpi valtuustossa koska muut ikäryhmät, kuin alaikäiset nuoret, voivat äänestään ja siksi nuorille oli annettava mahdollisuus vaikuttaa. Muut ikäryhmät pystyvät vaikuttamaan omien ehdokkaittensa ja poliittisten ryhmiensä kautta. Aloitteeseen voisi lisätä, että missä muualla osallistumista on laajennettu koskemaan myös vanhusneuvostoa ja todeta, että se toimii hyvin.

Marja Mikola totesi, että Hollola on ainoa kunta, jossa vanhusneuvostolla on osallistumisoikeus valtuuston kokouksiin ja siksi sitä ei kannata lisätä tekstiin. Mikola totesi aloitteen käsittelystä, että aloite menee valtuuston käsittelyyn, ja jos tulee hyväksytyksi, niin sen jälkeen mahdollisesti kaupungin hallintosääntöä tulee muokata. Hallintosäännön sisältöä käsitellään poliittisissa ryhmissä.

Sovittiin, että Marja Mikola tekee aloitteeseen sovitut muutokset ja lähettää jäsenille version vielä kommentoitavaksi.

6 § Kestävää osallisuutta Lahdessa- hanke

Vanhusneuvosto 2021–2025

Projektipäällikkö Maikki Suhonen kertoo hankkeesta ja sen linkittymisestä vanhustenviikkoon.

Lahti oli Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 ja yksi teemavuoden neljästä pääteemasta oli osallisuus. Lahdessa tehdään jo monipuolista osallisuustyötä, mutta osallisuuden kokonaisjohtamiseen tarvitaan työkaluja. Hankkeessa jatketaan ja vahvistetaan teemavuoden aikana aloitettua osallisuustyötä ja luodaan sekä pilotoidaan toimintamalli vuorovaikutteiselle kestävyystyölle.

Hankkeen aikana kootaan Lahden osallisuuden tavat ja kohteet osallisuuskartaksi ja toteutetaan osallisuusmallia kuvaava työkirja. Muut kunnat voivat hyödyntää osallisuuskarttaa ja työkirjaa joko osittain tai kokonaan. Malli on skaalattavissa sekä pienempiin että suurempiin kuntiin. Diat liitteenä.

7 § Vanhusten viikko ja juhla

Marja Mikola kertoi, että vanhusten viikko pidetään 2.-9.10.22. Pääjuhlan pidetään Sibeliustalolla Puusepänsalissa juhlapuhujalle varataan 20-30 minuuttia. Muita puhujia ovat mm. kaupunginjohtaja Pekka Timonen, joka pitää tervetuliaispuheen. Mikola totesi, että ohjelman pitää olla elokuussa jo pitkälti valmis. Varsinaisen sisällön osalta pitää miettiä myös mm. ilmoittautumiskäytäntöä pääjuhlaan. Jos ilmoittautuminen vaaditaan jo elokuussa, niin se on liian aikainen ajankohta. Siksi olisi parempi, että ei ilmoittautumisia ei oteta pääjuhlaan lainkaan (Puusepänsaliin mahtuu 200 henkilöä).

Käytiin keskustelua pääjuhlan ohjelmasta ja jäsenet esittivät seuraavia ehdotuksia ohjelmaan:

- seurakunnan puheenvuoro tulee sisällyttää pääjuhlan ohjelmaan. Pyydetään puhujaksi Launeen kirkkoherraa Heikki Pelkosta (puheenjohtaja Inga-Maija Hyppölä hoitaa)
- on mietittävä, miten vanhusneuvoston näkyvyyttä ylipäänsä lisätään pääjuhlassa
- edellä mainittuun liittyen jäsen Minna Heikkinen on jo lupautunut juontamaan pääjuhlan. Ehdotettiin, että jäsen Heikkinen ja puheenjohtaja Inga-Maija Hyppölä juontaisivat pääjuhlan yhdessä, ja näin saataisiin vanhusneuvolle näkyvyyttä
- vanhusneuvosto voitaisiin esitellä juhlassa ja että vanhusneuvoston jäsenet voisivat ottaa juhlassa vieraat vastaan

Vanhusneuvosto 2021–2025

- kulttuuriohjelmaan ehdotettiin Lahden lausujien pyytämistä esiintymään pääjuhlaan (jäsen Kautto hoitaa), Wellamo-opiston lasten ja nuorten esiintymistä pääjuhlassa, Populus-kuoron esiintymistä pääjuhlassa (jäsen Vilmi hoitaa, elokuussa sovitaan tarkemmin kuoron ohjelmasta)
- median ottaminen ohjelmaan. Todettiin, että media on varmasti kiinnostunut ainakin pääjuhlaan osallistumisesta, mielenkiintoista voisi olla myös vanhusneuvoston jäsenten haastattelut

Käytiin keskustelua vanhusten viikon ohjelmasta ja jäsenet esittivät seuraavia ehdotuksia ohjelmaan:

- Röpöttien esiintyminen
- karaoken järjestäminen
- päihdetyö tulisi lisätä viikon ohjelmaan jollakin tavalla

Todettiin, että 4.10.2022 kello 10-14 ohjelmassa on osuus Lahden kaupungin palvelutorilla ja vanhusneuvoston jäseniä toivotaan paikalle. Tähän osuuteen voisi laittaa esityksen päihdetyöstä ja jäsenten omien yhdistysten ohjelmaa.

Sovittiin, että Marja Mikola ja Maikki Suhonen alkavat rakentaa ehdotusten pohjalta ohjelmaa. Marja Mikola vastaa pääjuhlasta ja koko viikon ohjelmasta ja Maikki Suhonen Palvelutori-päivän ohjelmasta. Marja Mikola ottaa ikäihmisiä koskevien hankkeiden vetäjiin yhteyttä, jos he tulisivat esittelemään hankkeitaan viikon aikana. Vanhusneuvoston jäsenet välittävät tietoa viikosta ja sen ohjelmasta omille ja muille relevanteille yhdistyksille.

8 § Vanhusneuvoston esite

Marja Mikola esitteli esitteen tämän hetken sisältöä.

Jäsen Vilmi esitti tekstiin muutoksia: "poliittisin perustein" kohdan poistoa tekstistä ja "edustaa eri vanhusjärjestöjä" – kohtaan muutosta. Vanhusneuvostossa on jäsenenä Päijät-Hämeen muistiyhdistys ry, joten vanhusneuvosto ei nimestään huolimatta ole pelkästään ikäihmisiä koskeva neuvosto. Puheenjohtaja Inga-Maija Hyppölä ehdotti "nimittää" -kohtaan muutoksen.

Vanhusneuvosto 2021–2025

Todettiin esitteen teksti muutosten jälkeen hyväksi.

Sovittiin, että esitteessä on myös kaikkien vanhusneuvoston jäsenten puhelinnumerot esittelijän numeron lisäksi.

9 § Vanhusneuvoston matka Tampereelle 16.9.22

Marja Mikola kertoi, että vanhusneuvoston Tampereelle suuntautuvan matkan ohjelma ei ole vielä tiedossa. Lähtö voisi olla kello 9.00 ja paluu kello 17.00. Jäsenten toiveet ohjelmasta käsitellään elokuussa vanhusneuvoston kokouksessa.

Puheenjohtaja Inga-Maija Hyppölä totesi, että mielenkiintoista olisi kuulla esimerkiksi Tampereen vanhusasiamiehen toiminnasta.

10 § Muut asiat

Marja Mikola kertoi tehneensä vanhusneuvoston toiminnasta tehdyn kyselyn vastauksien pohjalta alustavan yhteenvedon. Yhteenveto jaetaan jäsenille.

Jäsen Iida Hovi esitti, että yhteenvetoa voitaisiin käsitellä bussimatkan aikana, kun vanhusneuvosto menee vierailulle Tampereelle.

Puheenjohtaja Inga-Maija Hyppölä kertoi, että vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston puheenjohtajat on kutsuttu tarkastuslautakunnan lokakuun kokoukseen.

11 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.02.